

دل تاریکی

جوزف کنراد

ترجمه صالح حسینی

انتشارات نیلوفر

درین گلشن که رنگش ریختند از گفتگو، بیدل
شنیدنهاست دیدنها و دیدنها شنیدنها

به جای مقدمه

نورتروپ فرای در تحلیل نقد، آثار تخیلی را با توجه به قدرت
عمل قهرمان به پنج مقوله تقسیم می کند؛ به این ترتیب:

۱- اگر قهرمان به لحاظ سنخی برتر از دیگر انسانها و نیز برتر از
محیط آنها باشد رب النوع است و داستان مربوط به وی اسطوره
خواهد بود. چنین داستانی در ادبیات جای مهمی دارد ولی
علی القاعده از مقولات ادبی معمول بیرون است.

۲- اگر قهرمان به لحاظ مرتبه برتر از دیگر انسانها و محیط خویش
باشد، قهرمان رمانس است. اعمال چنین قهرمانی شگفت انگیز
است، ولی خود او به صورت انسان شناخته می شود.

۳- اگر قهرمان به لحاظ مرتبه از دیگر انسانها برتر باشد ولی از
محیط طبیعی خویش برتر نباشد، رهبر است. چنین قهرمانی اقتدار و
عواطف و قدرت بیانش در درجه ای بس بالاتر از اقتدار و عواطف و
بیان ماست، ولی کردار او هم در معرض انتقاد اجتماعی قرار دارد و
هم در معرض نظم طبیعت. چنین قهرمانی قهرمان اکثر حماسه ها و
تراژدیهاست.

۴- اگر قهرمان نه بر دیگر انسانها برتری داشته باشد و نه بر محیط

قایق کرانه پیمای «نلی»^۱، بی آنکه جنبشی در بادبانهایش پدید آید، به لنگرگاه آمد و آرام گرفت. مد آب فرونشسته بود، باد هم کمابیش آرام بود، و قایق که مسیر رودخانه را در پیش داشت، تنها راهش این بود که دوری بزند و آنقدر بماند که آب بالا بیاید.

در یارس رود تایمز مانند آغاز آبراه بی انتهای در برابر ما گسترده بود. در دیدرس آب، دریا و آسمان بی هیچ واسطه‌ای به هم جوش خورده بود و در فضای شفاف، بادبانهای آفتاب سوخته بارجه‌ها، که بر اثر مد آب به آرامی تکان می‌خوردند، به نظر چنین می‌آمد که آرام برجای ایستاده‌اند و طاقه‌های پارچه‌سرخ رنگی بر آنهاست که نوکشان تیز است و دکلهای کوچک جلایافته آنها برق می‌زند.

مه رقیقی برکناره‌های پست رودخانه نشسته بود که به صورت سطح هموار به دریا می‌شتافت و ناپدید می‌شد. بالای سر گریوسند^۲، هوا تاریک بود و باز هم دورتر انگار تاریک‌تر می‌شد و به صورت تیرگی حزن‌آلودی در می‌آمد و بالای بزرگترین و معظم‌ترین شهر روی زمین بی هیچ جنبشی خیمه می‌گسترده.

مدیر شرکتها کشتیبان و میزبان ما بود. روی دماغه قایق ایستاده بود

۱- Nellie

۲- Gravesend، بندرگاهی در ساحل جنوبی، رود تایمز که در حدود ۲۴ میلی شرق

لندن واقع است.